

בש"פ 6960/20 - מדינת ישראל נגד שוקי קוסטיקה, בן משה צרוינסקי

בבית המשפט העליון

בש"פ 6960/20

בש"פ 6975/20

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקשת ב-בש"פ 6960/20
והמשיבה ב-בש"פ 6975/20

מדינת ישראל

נגד

המשיבים ב-בש"פ 6960/20
והמבקשים ב-בש"פ 6975/20

1. שוקי קוסטיקה

2. בן משה צרוינסקי

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין
הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996;
ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-
יפו ב-מ"ת 68713-07-19 מיום 8.10.2020 שניתנה
על ידי השופט א' הימן

תאריך הישיבה: ב' בחשון התשפ"א (20.10.2020)

בשם המבקשת ב-בש"פ 6960/20

והמשיבה ב-בש"פ 6975/20: עו"ד חיים שוייצר; עו"ד גיא רוסו

בשם המשיב 1 ב-בש"פ 6960/20

עו"ד אלי כהן; עו"ד רינת במתורה

והמבקש 1 ב-בש"פ 6975/20:

בשם המשיב 2 ב-בש"פ 6960/20

עו"ד גיל גבאי

והמבקש 2 ב-בש"פ 6975/20:

עמוד 1

החלטה

1. לפניי בקשה שלישית להארכת מעצרו של המשיבים בבש"פ 6960/20 והעוררים בבש"פ 6975/20 (להלן: המשיבים) מעבר לתשעה חודשים, ב-90 ימים מיום 24.10.2020 עד למתן פסק דין בת"פ 68846-07-19 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

לבקשת המשיבים ובהסכמת המבקשת בבש"פ 6960/20 והמשיבה בבש"פ 6975/20 (להלן: המבקשת), אוחד הדיון בבקשה יחד עם ערר שהגישו המשיבים על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו במ"ת 68713-07-19 (השופט א' הימן) מיום 8.10.2020, בגדרה נדחתה בקשתם לעיון חוזר בתנאי מעצרו.

רקע עובדתי והליכים קודמים

2. נגד המשיבים הוגש כתב אישום המייחס למשיב 1 עבירות של סחיטה בכוח והיזק בזדון; ולשני המשיבים יחדיו עבירות של קשירת קשר לפשע, סחיטה בכוח, הצתה, חבלה בכוונה מחמירה והיזק בזדון.

3. עיקרי העובדות וההליכים הקודמים פורטו בהחלטות קודמות של בית משפט זה בעניינם של המשיבים, ולא ראיתי מקום לשוב ולפרטם באריכות. בתמצית ייאמר כי על פי העובדות המתוארות בכתב האישום, חברו המשיבים יחדיו במטרה להניע אדם שלישי (להלן: החייב) להשיב חוב כספי בסך 7,000 ש"ח שהיה חייב למשיב 1.

על פי האמור באישום הראשון הגיע המשיב 1 ביום 27.2.2019 לדירה בה התגורר החייב עם בני משפחתו, אשר באותה עת שהו בה אמו, בן זוגה ואחיו הקטנים, והלם בעוצמה בדלת הבית באמצעות פטיש, במטרה לאיים על החייב ולגרום לו לשלם את חובו.

לפי המתואר באישום השני, הגיעו המשיבים ביום 27.5.2019 לאותה דירה, כאשר באותה עת שהו בה לבדם שלושת אחיו הקטנים של החייב - בני 12, 13 ו-6, שפכו בנזין על דלת הדירה, שילחו אש ונמלטו - כל זאת ביוזעם שהקטנים שוהים בדירה לבדם. כתוצאה מהאש הוצתו נעלי הבית שנעלה הקטינה בת ה-12 ונגרמו לה כוויות ברגליה.

לאחר שהתפרצה האש אל תוך הדירה, שלושת הילדים המבוהלים קפצו אל הרחוב ממרפסת הדירה, שגובהה 3 מטרים מן הקרקע, כאשר האחות בת ה-12 נושאת על גבה את האח הצעיר. האח נפל ונחבל בראשו ונזקק גם הוא לטיפול רפואי בבית החולים.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגדם הוגשה בקשה למעצרו של המשיבים עד תום ההליכים.

בהחלטתו המפורטת והמנומקת מיום 30.10.2019 קבע בית המשפט המחוזי (השופט א' הימן) כי קיימות ראיות לכאורה המבססות סיכוי סביר להרשעת המשיבים במיוחס להם.

בהחלטתו הנוספת מיום 17.12.2019 קיבל בית המשפט המחוזי את הבקשה והורה על מעצרו של השני עם תום ההליכים המשפטיים נגדם, לאחר שדחה את המלצת שירות המבחן לעצור את המשיב 2 בתנאי פיקוח אלקטרוני. בית המשפט נימק החלטה זו בכך ש"מעשה הזוועה" המיוחס לשניים באישום השני, מצביע על רמת מסוכנות גבוהה ביותר, אשר כל חלופת מעצר לא תסכון כדי לאיינה או אף להפחיתה.

ערר שהגיש המשיב 2 על החלטה זו נדחה על ידי בית משפט זה (בש"פ 8636/19 צ'רוינסקי נ' מדינת ישראל (13.1.2020)).

5. כחודשיים לאחר מכן הגיש המשיב 2 בקשה לעיון חוזר בתנאי המעצר, בה טען כי בשלה העת לשחררו ממעצר בשל הסיכון הנשקף לו, לשיטתו, בין כתלי בית המעצר בשל מגפת הקורונה; בשל התמשכות ההליכים הצפויה עם העברת התיק למותב אחר; ובשל טענתו לכרסום ראייתי בראיות התביעה.

בנקודה אחרונה זו נטען כי במהלך חקירתו הנגדית של קצין חקירות בימ"ר, כשעומת עם פלט הנתונים של חברת "איתורן", התברר כי קיימת "קפיצה" של מספר דקות בפלט הנתונים, במהלכה נראה האופנוע עליו על פי הנתען רכבו המשיבים ב"מצב סטטי", כאשר קצין החקירות לא ידע לספק לכך הסבר המניח את הדעת.

בקשה זו נדחתה בהחלטת בית המשפט המחוזי (השופטת מ' בן ארי) מיום 30.3.2020. באשר לטענת הכרסום הראייתי, נקבע כי יש לדחות את הטענה לפיה נשמט המסד הראייתי נוכח העולה מעדותו של קצין החקירות, שכן התשתית הראייתית הלכאורית רחבה, ונסמכת על צבר ראיות המשתלבות זו עם זו לכדי תמונה אחת כוללת.

ערר שהוגש על החלטה זו נדחה על ידי בית משפט זה, תוך שנקבע כי "החשוב הוא שאותו אופנוע אוכל בתחילת הדרך במקום מגוריו של הנאשם 1 [המשיב 1 - י' א'] ובהמשך, כעבור כ-12 דקות, אוכל בחולון, בדיוק בזמן בו בוצעה ההצתה". בנסיבות אלה, נקבע כי אין בעדות קצין החקירות משום "מהפך ראייתי" כפי שנטען על ידי המשיב 2 (בש"פ 2421/20 צ'רוינסקי נ' מדינת ישראל (19.4.2020)).

6. לאחר דחיית הערר על ההחלטה בבקשה לעיון חוזר, קיבל בית משפט זה שתי בקשות קודמות להארכת מעצרו של המשיבים ב-90 ימים (בש"פ 2495/20 מדינת ישראל נ' קוסטיקה (26.4.2020) ובש"פ 4918/20 מדינת ישראל נ' קוסטיקה (26.7.2020)), תוך שנקבע כי מסוכנות המשיבים "ברורה" ואף "זועקת", באופן המצדיק את המשך מעצרו.

7. ביום 27.9.2020 הגישו המשיבים בקשה נוספת לעיון חוזר בתנאי המעצר, בה טענו כי הכרסום המשמעותי שחל לשיטתם בראיות, כמו גם חלוף הזמן מאז החלטת המעצר והתמשכות ההליך, מצדיקים כולם את שחרורם כעת ממעצר.

טענתם המרכזית של המשיבים באשר לכרסום הראייתי היתה, כי התביעה הסתירה במכוון מזכר מתיק החקירה מיום 24.7.2019 (להלן: המזכר), אשר ממנו עולה כי נערכה בדיקה עם קב"ט חברת איתורן באשר לבעיה בפלט הנתונים; וכי תוצאות הבדיקה - לפיהן מקורה של אותה "קפיצה" בנתונים הוא בחסימת תקשורת הגורמת לשיבוש נתונים - מעמידות בספק את נתוני הפלט כולם.

כרסום נוסף בראיות קיים לשיטת המשיבים גם לנוכח עדותו של עד התביעה אפי חנוכוב, אשר תיאר בחקירתו את האופנוע שראה מגיע לזירת האירוע באופן שאינו תואם את האופנוע אשר על פי הנתען שייך למשיב 1. עוד הצביעו המשיבים על כך שעד תביעה נוסף, אליאור שחב, מסר שראה על האופנוע כיתוב שאינו קיים על גבי האופנוע אשר עלפיה הנתען שייך למשיב 1; ועל כך שמעדותה של אם-החייב מזל מועלם עולה כי האדם שהלם בדלת, כמתואר באישום הראשון, הציג עצמו בשם "דוד" - שאינו שמו או כינויו של המשיב 1.

בהחלטתו נשוא הערר מיום 8.10.2020 דחה בית המשפט המחוזי (השופט א' הימן) את הבקשה, תוך שקבע כי אין במזכר האמור משום "ראיה מזכה", וכי הוא אינו משנה מהתשתית הראייתית הלכאורית אשר נקבעה כמספקת לצורך המעצר, אשר נותרה כשהיתה גם לאחר שמיעת עדים והגשת ראיות בהליך העיקרי. אשר לטענתם הנוספת של המשיבים בדבר חלוף הזמן מאז החלטת המעצר, נקבע כי אין בכך כדי לשנות מהחלטה זו, לנוכח מסוכנותם הרבה.

טענות הצדדים בערר ובבקשה להארכת המעצר

8. במסגרת הערר שמונח לפניי כעת, שבו המשיבים על טענותיהם כפי שנטענו בבית המשפט המחוזי בבקשה לעיון חוזר, תוך שהדגישו את הפער בין המידע העולה מפלט הנתונים של חברת איתורן לבין התיעוד ממצלמות האבטחה באשר למועד המדויק של תחילת נסיעת האופנוע ומסלול נסיעתו, כעולה גם מהמזכר. המשיבים הוסיפו והעלו טענות רבות נגד התנהלות הפרקליטיה התביעה, ובין היתר כי לשיטתם הללו הסתירו מהם את המזכר גם את עצם קיומה של בדיקת הנתונים עם חברת איתורן.

המשיבים הדגישו, כי פלט הנתונים הוא הראיה המרכזית שהציגה התביעה לחובת המשיבים, ובנסיבות אלה, הסתרתו של המזכר והשאלות המתעוררות במסגרתו עולות כדי כרסום ראייתי משמעותי המצדיק את שחרורם ממעצר בשלב זה של ההליך.

כן שבו המשיבים על טענותיהם באשר לכרסום הראייתי המצטייר לשיטתם מהעדויות הנוספות שנזכרו בבקשתם בבית המשפט המחוזי.

לבסוף טענו המשיבים כי כתב האישום מייחס להם מעשים חמורים בהרבה מאלו הנלמדים ממסכת הראיות שהציגה התביעה בהליך העיקרי. בהקשר זה נטען כי אין מדובר בעבירה של הצתה אלא ב"הצתת דלת בלבד" או בעבירה של ניסיון הצתה בלבד; אין המדובר בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה אלא בפגיעה; ואין המדובר בעבירות של סחיטה בכוח שכן המעשים לא בוצעו על מנת להשיב חוב אלא כתוצאה מכך שהחייב דיבר סרה במשיבים, כעולה

מעדותו. לטענת המשיבים, בנסיבות אלו, אין זה מוצדק להחזיקם עוד במעצר מאחורי סורג ובריח.

9. בדיון שהתקיים לפניי היום הודה בא-כוח המבקשת בהגנותו כי "אין מחלוקת שקרתה תקלה" באי-העברת המזכר לידי באי-כוח המשיבים במועד, הגם שציין כי המזכר הועבר לידיהם כבר בחודש יוני שנה זו, ורק למעלה משלושה חודשים לאחר מכן הוגשה הבקשה לעיון חוזר, באופן המעורר ספק באשר להיות המזכר "עובדה חדשה" המצדיקה את קבלתה.

לגוף הענין, התנגד בא-כוח המבקשת לערר וטען כי טענת המשיבים באשר לפלט הנתונים של איתורן מקומה להתברר בהליך העיקרי, ואין היא משנה את התמונה הראייתית הלכאורית לצורך החלטת המעצר.

10. בגדרהבקשההנוכחיתלהארכתהמעצר, אשרהוגשהביום 12.10.2020, נטעןכיהמעשיםהמיוחסיםלמשיביםבכתבהאישוםמעידיםעלמסוכנותהגבוההבאופןהמצדיקאתהותרתםבמעצר; וכימסוכנות סוזמתחזקתלנוכחעברםהפילי, כאשרלחובתהמשיב 1 ששהרשעותקודמות, לרבותבעבירותאיומיםותקיפה, ולחובתושלהמשיב 2 הרשעהאחתבתיקיםשאחדובביתהמשפטלנוערבעבירותשלהחזקתאגרופןאוסכיוןהפרעהלשוטרבמיליותפקידו.

עוד צוין בבקשה כי עדכנהשמעו 19 עדיתביעהולעתהזוקבועים 7 מועדידיוניהוכחותנוספים, האחרוןשבהםביום 10.12.2020, כאשרפרשתהתביעההצפויהלהסתייםבעודשנידיוניהוכחות.

11. המשיבים, מצידם, התנגדו לבקשת להארכת מעצר, וטענו כי יש להורות בשלב זה על שחרורם ממעצר לנוכח הטעמים שפירוטו בערר על ההחלטה בבקשה לעיון חוזר.

דיון והכרעה

12. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, כמו גם בערר ובנספחיו, ושמעתי את טענות באי-כוח הצדדים בדיון שנערך לפניי היום, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל בעוד שדין הערר להידחות.

13. מסוכנותם של המשיבים רבה היא. עבירות האלימות החמורות המיוחסות להם מקימות עילת מעצר סטטוטורית מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996.

על פי הנטען בכתב האישום, המשיבים שילחו אש בדירת מגורים, בהבעירם אש בדלת הכניסה לדירה, כאשר ידעו שבתוך הדירה לכודים שלושה ילדים קטנים חפים מפשע. ניתן רק לדמיין את האימה שאחזה באחים ששהו אותה עת בדירה לבדם. אלמלא תושייתם הרבה שהובילה אותם לקפוץ ממרפסת הדירה, יתכן כי היה האירוע מסתיים בתוצאות קשות הרבה יותר.

לתמונה המצטיירת באשר למסוכנות המשיבים, יש להוסיף גם את המעשה המיוחס למשיב 1 באישום הראשון, במהלכו הולם בדלת הדירה בפטיש כדי להטיל חיתתו על בני הבית, וכן את עברו הפלילי המכביד, כמו גם עברו הפלילי של המשיב 2, שאף לו יש ליתן משקל של ממש.

14. לצד זאת, כפי שהוצג בבקשה, על אף השינוי במוטב השופטים, התיק מצוי בשלב מתקדם של שמיעתו, ולעת הזו קבועים עוד שבעה מועדי דיונים עד לתום השנה הנוכחית.

15. לאור מכלול הנסיבות - מסוכנותם של המשיבים מזה וקצב התקדמות ההליך העיקרי מזה - לא שוכנעתי כי נקודת האיזון נעה לטובת שחרורם של המשיבים ממעצר בשלב זה. אני סבור אפוא כי יש הצדקה לקבל את הבקשה להארכת מעצרם.

16. מסקנתי שונה בכל הנוגע לערר המשיבים, אשר דינו להידחות.

עיינתי במזכר מיום 24.7.2019 אליו הפנו המשיבים (אשר צורף כנספח כ"ד לערר), כמו גם בפלט הנתונים של חברת איתורן והצילומים ממצלמות האבטחה (אשר הוגשו לעיוני על ידי בא-כוח המבקשת במהלך הדיון).

מבלי להקל ראש בטענות המשיבים לענין פלט הנתונים של חברת איתורן והאופן בו המידע העולה ממנו מתיישב עם התיעוד ממצלמות האבטחה, הרי שטענות אלו נוגעות להערכת הראיות ומשקלן, וככאלו - עליהן להתברר במסגרת ההליך העיקרי. על אף חשיבותו של פלט הנתונים כראיה מפלילה, אין בכוח "הקפיצה" בזמנים, כמו גם בעצם קיומו של המזכר והקושיות שהוצגו בו, כדי להוות כרסום משמעותי בתשתית הראייתית הלכאורית, באופן המצדיק עיון חוזר בתנאי מעצרם.

הדברים נכונים אף ביתר שאת ביחס לטענות הנוספות שהעלו באשר לקיומו של כרסום ראייתי בשל אי התאמות בין גרסת התביעה לפרטים מעדותם של עדי התביעה חכונוב, שחב ומועלם, שכן טענות אלו מטיבן נוגעות למהימנות העדים ולהערכת משקל עדותם, והן תתבררנה במסגרת הכרעת הדין וכחלק ממאזן הראיות הכולל שיוצג לבית המשפט בהליך העיקרי.

17. אף יתר הטענות שהעלו המשיבים אינן מצדיקות, לעת הזו, שינוי בתנאי מעצרם.

מבלי לקבוע מסמרות באשר להימצאותם של המשיבים אשמים בדינם, חומרת המעשים המיוחסים להם בעינה עומדת, אף אם מדובר בהצתת דלת הדירה בלבד ולא בהצתת הדירה כולה; כך בפרט כאשר הצתה זו מנעה את אפשרותם של הילדים הקטנים להימלט על נפשם דרך דלת הכניסה לביתם.

אף אם יתברר בתום ההליך כי יש להרשיע את המשיבים בעבירות חמורות פחות מאלו שיוחסו להם בכתב

האישום - ומבלי להביע עמדה בנושא זה - הרי שאין בכך כדי לאיין או אף להפחית את חזקת המסוכנות העומדת נגד המשיבים בשלב זה של ההליך.

18. בנסיבות אלה, לא ראיתי הצדקה להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי אשר דחה את הבקשה לעיון חוזר.

19. סיכומם של דברים, אני מורה אפוא על דחיית הערר ועל קבלת הבקשה להארכת מעצר, במובן זה שמעצרו של המשיבים יוארך מיום 24.10.2020 ב-90 ימים או עד למתן פסק דין בת"פ 68846-07-19 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ב' בחשון התשפ"א (20.10.2020).

ש ו פ ט
